

ภาคประชาชน

กับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

ภาณุเดช เกิดมะลิ

เลขาธิการมูลนิธิสืบภาคะเสถียร

ลงพระราชกฤษฎีกา ประกาศ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562

- 9 หมวด 110 มาตรา บทเฉพาะกาล 11 มาตรา (รวม 121 มาตรา)
- มีโทษทางปกครอง/อาญา
- บทเฉพาะกาล คนอยู่ร่วมกับป่า

ทำไมต้องแก้ไขจาก ฉบับเดิม

- ให้ทันต่อสถานการณ์ต่างๆในปัจจุบัน
- เป็นไปตามพันธกรณีของภาคีสมาชิกระหว่างประเทศด้านสัตว์ป่าและพืชป่า

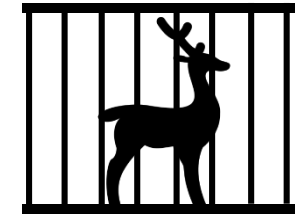
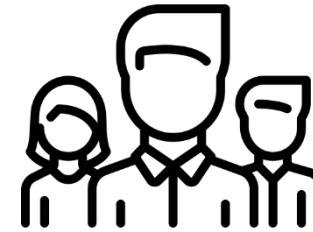
แผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่ (มาตรา 48 และ 52)

การกำหนดพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า(แห่งใหม่) ให้มีการรับฟังความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา ดำเนินการ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ต้องมีแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่โดยต้องรับฟังความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน และต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท

เพิ่มหมวดเงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน (มาตรา 59 และ 60)

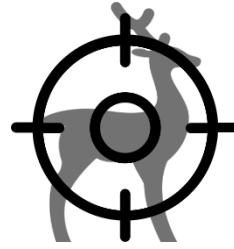

ไม่ต้องนำส่งคลัง กรมอุทยานฯ สามารถใช้ใน
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า รวมไปถึง
พื้นที่เตรียมการประกาศได้ ดังนี้

- เพิ่มสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า
- ช่วยเหลือต่อสู้อคดีของผู้พิทักษ์ป่าและอาสาสมัคร
- ช่วยเหลือสัตว์ป่าในคดีที่ตกเป็นของแผ่นดิน
- ช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า ฯลฯ

ปรับบทกำหนดโทษให้สูงขึ้น (มาตรา 87-110)

เช่น การล่าสัตว์ป่าสงวน

พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
บทกำหนดโทษ
จำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือ
ปรับไม่เกิน 40,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562
บทกำหนดโทษ
จำคุกตั้งแต่ 3-15 ปี
หรือปรับตั้งแต่ 300,000 -1,500,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

สัตว์ป่าสงวนที่ได้รับการประกาศเพิ่ม (มาตรา 113)

วาฬบรูด้า

วาฬโอมูระ

ฉลามวาฬ

เต่ามะเฟือง

info
Graphics

บทเฉพาะกาล คนอยู่กับป่าตามมาตรา 121

แนวตามกรอบเวลา มติ ครม. 41

แนวตามกรอบเวลา คสช. 66/57
(คนยากไร้/ไม่มีที่ดินทำกิน/
เข้าครอบครองหลัง 45 แต่ไม่เกิน 57)

เขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ม.57

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า....

ผืนน้ำ

ชุมชนนอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ชุมชนนอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

มาตรา 57 เขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

1. พื้นที่มีศักยภาพเหมาะสม เพียงพอในการเก็บหา
2. ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบางชนิดที่เกิดใหม่ทดแทนได้
3. ไม่สร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ
4. เฉพาะภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด
5. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
6. ศึกษาและจัดทำโครงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
ตามหลักวิชาการ วัฒนธรรม และวิถีชุมชน

หัวหน้าเขตฯร่วมกับชุมชน
ทำข้อมูล

อส.เสนอขอความเห็นชอบ
คณะกรรมการสงวนฯ

อธิบดีอนุญาต

ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้
โดยมีมาตรการตรวจสอบและควบคุม

บทเฉพาะกาล เรื่องคนอยู่กับป่าตามมาตรา 121

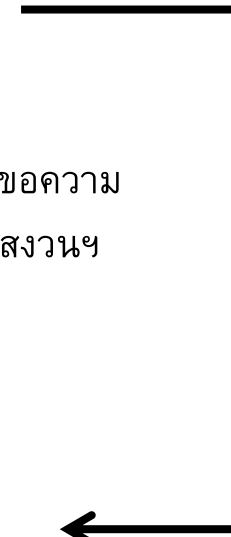
อส. สำรวจการถือครองที่ดินภายใน 240 วัน
นับจากวันที่ พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้

ช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน
ตาม 30 มิ.ย. 2541 และ คำสั่ง 66/57

อส. จัดทำโครงการ เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการสงวนฯ

เพื่อการดำรงชีพเป็นปกติสุข
ไม่ต้องรับโทษ

เงื่อนไข

มีหน้าที่อนุรักษ์ ป่าชุมชน ดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติ

เงื่อนไข

เสนอกรม.เห็นชอบ
ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

เจตนารมณ์ : ใช้หลักวิชาการเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและควบคุมพื้นที่

การจัดทำข้อมูลชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

บันทึกข้อตกลงการมอบหมายให้ปฏิบัติงานในการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำเสื่อมสภาพ ระหว่าง
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กับ
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี)

บันทึกข้อตกลงการปฏิบัติงานในการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำเสื่อมสภาพ ฉบับนี้ทำขึ้น เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยนายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า "ผู้มอบ" กับ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดย นายครรชิต ศรีนพวรรณ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า "ผู้รับมอบ"

เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำเสื่อมสภาพ และมีหนังสือ วนสอ.ด.๒๐๒/๑๔๐๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ สั่งการให้อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทั่วประเทศ เริ่มปฏิบัติงานตามคู่มือฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ โดยใช้แนวทางการปฏิบัติตามคำสั่ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเต็มหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบาย การปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ์ปัจจุบัน

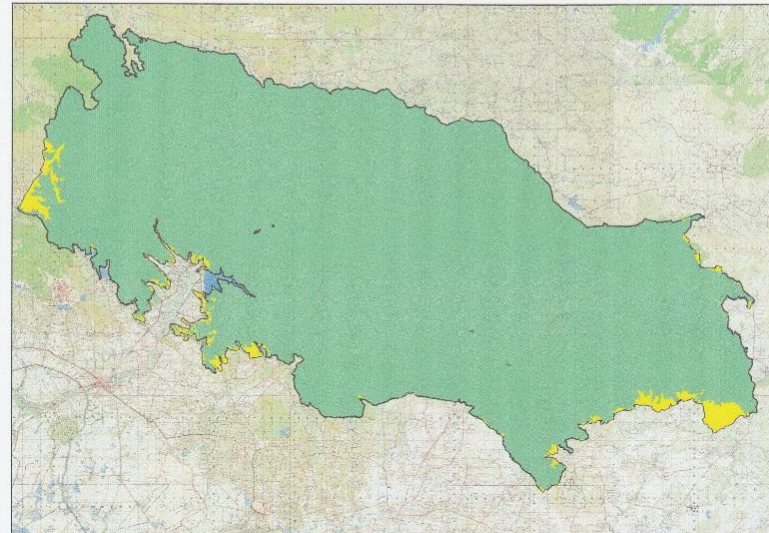
ผลการปฏิบัติงานตามคู่มือฯ ประกอบด้วย ข้อมูลขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบตามพระราชกฤษฎีกา พื้นที่ป่าสมบูรณ์ พื้นที่ใช้ประโยชน์ (โดยแบ่งของชุมชนซึ่งอยู่ภายในหรือรอบนอกพื้นที่ป่า) พื้นที่บุกรุกถาวรวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ พื้นที่บุกรุกระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ พื้นที่บุกรุกหลังวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ และพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์) ซึ่งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ รายงานผลการปฏิบัติงานให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบแล้ว (รายละเอียดตามตาราง และเอกสารแนบท้ายบันทึก)

พื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกา (ไร่)	** พื้นที่ป่าสมบูรณ์ (ไร่)	** พื้นที่ใช้ประโยชน์ (ไร่)	พื้นที่บุกรุกแบ่งตามช่วงเวลา (ไร่)						พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ (ไร่)	% การบุกรุกเทียบกับพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกา
			ก่อน ๓๐ มิ.ย. ๕๑		๓๐ มิ.ย. ๕๑ - ๑๗ มิ.ย. ๕๗		หลัง ๑๗ มิ.ย. ๕๗			
			แปลง	ไร่	แปลง	ไร่	แปลง	ไร่		
๑,๑๕๕,๕๖๖,๗๕๕	๑,๒๑๖,๖๐๕,๗๖๐	๓๐,๘๖๒,๘๒๓	๑,๕๑๗	๓๐,๗๖๖,๗๒๖	๑๗	๕๐,๘๕๔	๑๙	๕๑,๒๖๖	-	๒.๒๘

** พื้นที่ใช้ประโยชน์ คือ พื้นที่บุกรุกก่อน ๓๐ มิ.ย. ๕๑ + พื้นที่บุกรุกระหว่าง ๓๐ มิ.ย. ๕๑ ถึง ๑๗ มิ.ย. ๕๗ + พื้นที่บุกรุกหลัง ๑๗ มิ.ย. ๕๗ + พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์
*** พื้นที่ป่าสมบูรณ์ คือ พื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกา - พื้นที่ใช้ประโยชน์

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยนายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยนายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า "ผู้มอบ"
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยนายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า "ผู้รับมอบ"

บันทึกข้อตกลงการปฏิบัติงานในการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำเสื่อมสภาพ ฉบับนี้ทำขึ้น เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยนายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า "ผู้มอบ" กับ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดย นายครรชิต ศรีนพวรรณ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า "ผู้รับมอบ"

พื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกา (ไร่)	*** พื้นที่ป่าสมบูรณ์ (ไร่)	** พื้นที่ใช้ประโยชน์ (ไร่)	พื้นที่บุกรุกแบ่งตามช่วงเวลา (ไร่)		พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ (ไร่)	% การบุกรุกเทียบกับพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกา
			ก่อน ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑	หลัง ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๗		
๑,๑๕๕,๕๖๖,๗๕๕	๑,๒๑๖,๖๐๕,๗๖๐	๓๐,๘๖๒,๘๒๓	๑,๕๑๗	๓๐,๗๖๖,๗๒๖	๑๙	๒.๒๘

** พื้นที่ใช้ประโยชน์ คือ พื้นที่บุกรุกก่อน ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑ + พื้นที่บุกรุกระหว่าง ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑ ถึง ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๗ + พื้นที่บุกรุกหลัง ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๗ + พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์
*** พื้นที่ป่าสมบูรณ์ คือ พื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกา - พื้นที่ใช้ประโยชน์

คำอธิบายสัญลักษณ์

- พื้นที่บุกรุกก่อน ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑
- พื้นที่บุกรุกระหว่าง ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑ ถึง ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๗
- พื้นที่บุกรุกหลัง ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๗
- พื้นที่ป่าสมบูรณ์
- ขอบเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ระบบพิกัด WGS_UTM_ZONE_๕๑N
มาตราส่วน ๑:๑,๐๐๐,๐๐๐
0 ๒,๗๕ ๕,๕๐ ๘,๒๕ ๑๑,๐๐ ๑๓,๗๕ ๑๖,๕๐ ๑๙,๒๕

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบ (นายธัญญา เนติธรรมกุล) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(ลงชื่อ).....ผู้มอบ (นายธัญญา เนติธรรมกุล) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

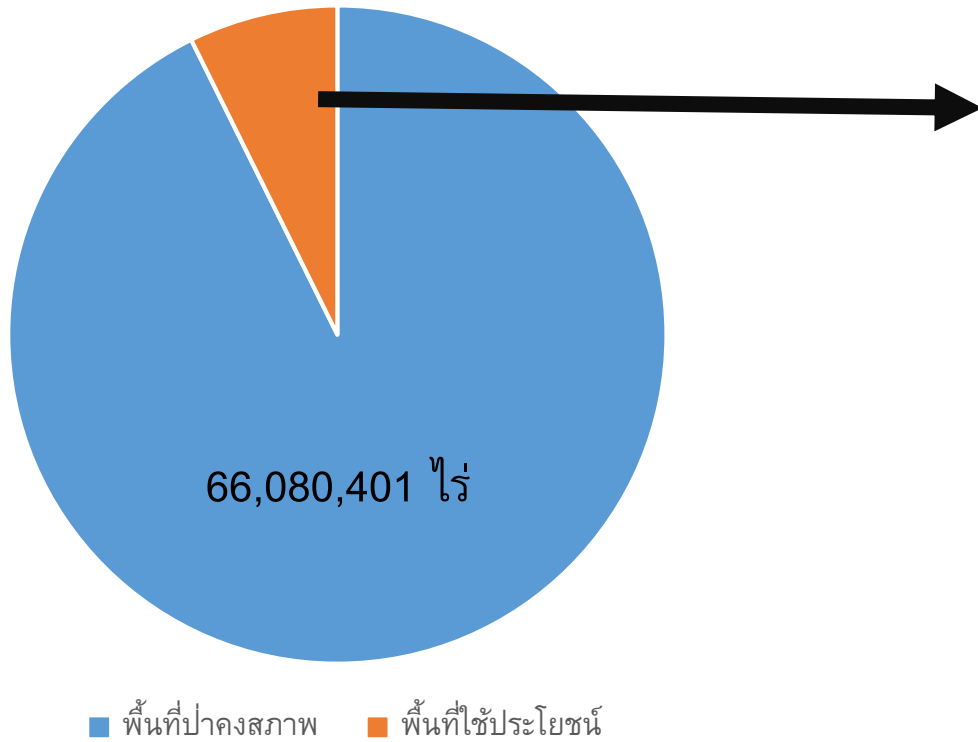
(ลงชื่อ).....พยาน (นายวิชา พงศ์เวียงจันทร์) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบ (นายครรชิต ศรีนพวรรณ) หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี)

(ลงชื่อ).....พยาน (นายวิชา พงศ์เวียงจันทร์) ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี)

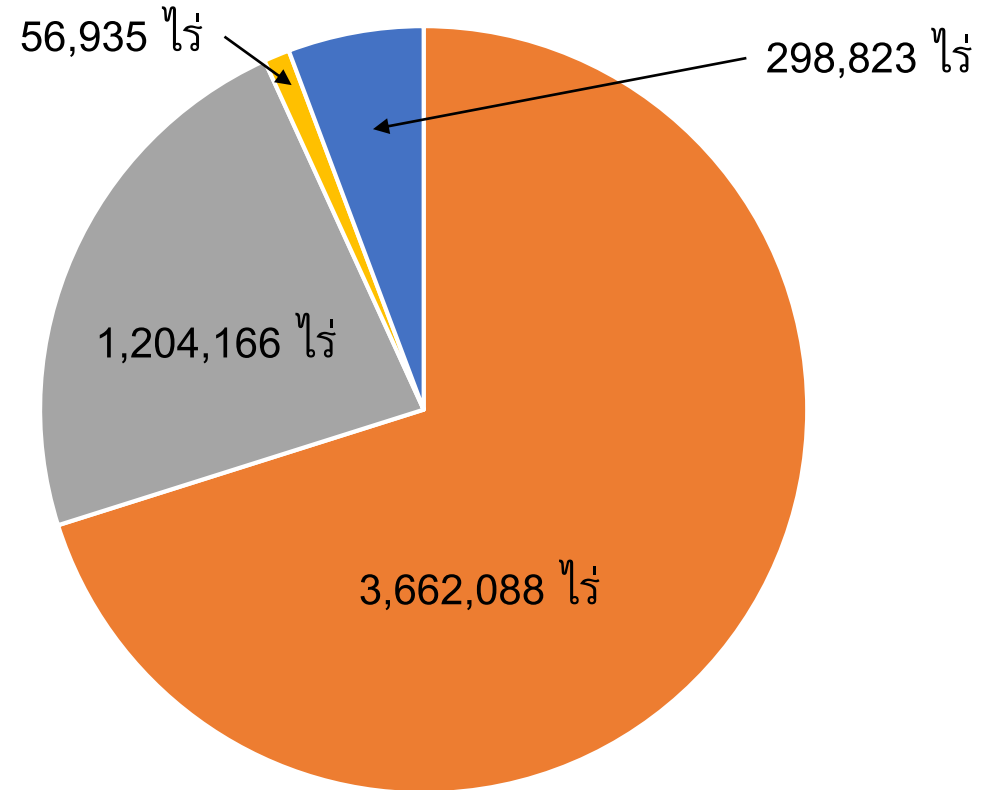

พื้นที่อนุรักษ์ รวม 71,302,424 ไร่

พื้นที่ใช้ประโยชน์ ในพื้นที่อนุรักษ์

5,222,023 ไร่

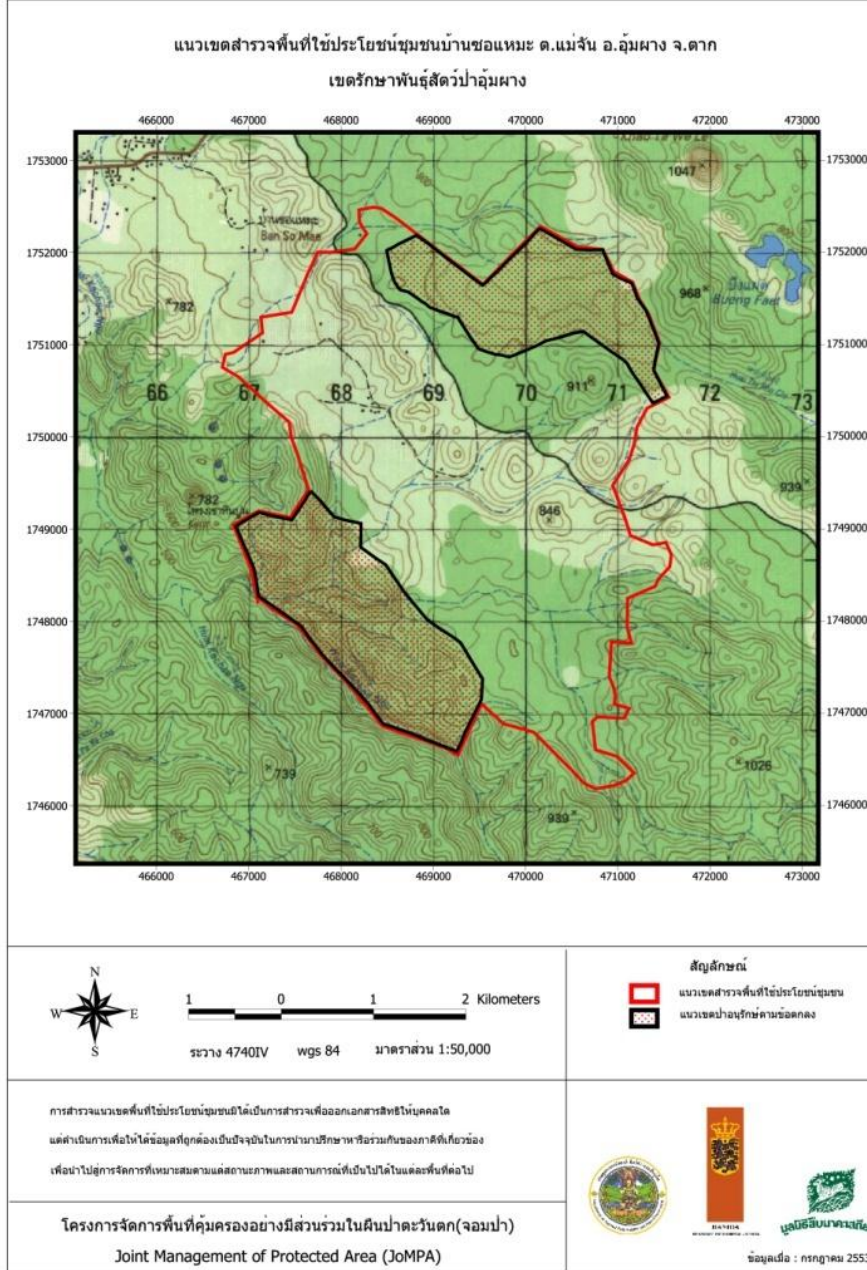

■ พื้นที่ใช้ประโยชน์ถึง ปี 41 ■ พื้นที่ใช้ประโยชน์ ปี 41-57 ■ พื้นที่บุกรุกหลังปี 57 ■ พื้นที่ไฉนด

การสำรวจแนวเขตพื้นที่ชุมชน

แผนที่แนวเขตสำรวจ พื้นที่ใช้ประโยชน์ชุมชน

การฟื้นฟู ดูแลทรัพยากรภายในชุมชน

การลาดตระเวนร่วม

การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

เก็บเห็ดหาหน่อไม้ ฯลฯ

ประปาชุมชน

ภาพโดย : ประสิทธิ์พร กาพอ่อนศรี

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ภาพโดย : ประสิทธิ์พร กาพอ่อนศรี

ประมงพื้นบ้าน

มูลนิธิสืบนาคะเสถียร

อ่าน พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฉบับเต็มได้ที่

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/071/T_0104.PDF

หรือพิมพ์ Google “พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า”